

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 60/2023-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa

zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Trenčianska 57, Bratislava, proti uzneseniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 GPt 23/22/1000-6 z 15. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 11. októbra 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/2 GPt 23/22/1000-6 z 15. augusta 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava z 5. októbra 2020 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

2.1. Príkazom na zaistenie peňažných prostriedkov prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) z 22. októbra 2020 boli sťažovateľovi zaistené finančné prostriedky na účte v Tatra Asset Management, správ. spol., a. s., a to aj dodatočné

prostriedky došlé na účet vrátane príslušenstva. Príkazom na zaistenie peňažných prostriedkov z 22. októbra 2020 boli sťažovateľovi zaistené finančné prostriedky na špecifikovaných bežných účtoch a investičnom účte v Tatra banke, a. s., a to aj dodatočné prostriedky došlé na účty vrátane príslušenstva. Opravnými uzneseniami prokurátora krajskej prokuratúry z 27. októbra 2020 boli vykonané opravy v texte výrokovej časti príkazov. Príkazom prokurátora krajskej prokuratúry z 13. novembra 2020 bola prikázaná registrácia pozastavenia práva sťažovateľa nakladať so špecifikovanými cennými papiermi uloženými na investičnom účte v Tatra banke, a. s.

2.2. Sťažovateľ podal 14. decembra 2020 žiadosť o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov podľa § 95 ods. 8 Trestného poriadku a žiadosť o zrušenie zaistenia zaknihovaných cenných papierov podľa § 96 ods. 6 Trestného poriadku, o ktorých krajská prokuratúra uznesením č. k. Kv 41/17/7700-88 z 31. decembra 2020 rozhodla tak, že žiadosť o zrušenie príkazu na zaistenie peňažných prostriedkov a žiadosť o zrušenie príkazu na zaistenie zaknihovaných cenných papierov zamietla. Proti tomuto uzneseniu krajskej prokuratúry podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej generálna prokuratúra uznesením č. k. IV/3 GPt 267/16/1000-37 z 2. júla 2021 rozhodla tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla. Toto uznesenie generálnej prokuratúry sťažovateľ následne napadol ústavnou sťažnosťou, ktorú ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 602/2021-22 z 30. novembra 2021 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2.3. Sťažovateľ 5. mája 2022 podal na krajskej prokuratúre žiadosť o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov podľa § 95 ods. 8 Trestného poriadku a žiadosť o zrušenie zaistenia zaknihovaných cenných papierov podľa § 96 ods. 6 Trestného poriadku, o ktorých krajská prokuratúra uznesením č. k. Kv 9/22/7700-12 zo 17. mája 2022 (ďalej len „uznesenie krajskej prokuratúry“) rozhodla tak, že žiadosť o zrušenie príkazu na zaistenie peňažných prostriedkov a žiadosť o zrušenie príkazu na zaistenie zaknihovaných cenných papierov zamietla.

2.4. Proti tomuto uzneseniu krajskej prokuratúry podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej generálna prokuratúra napadnutým uznesením rozhodla tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že generálna prokuratúra napadnutým uznesením arbitrárne zamietla jeho sťažnosť proti uzneseniu krajskej prokuratúry. V tejto súvislosti sťažovateľ zdôrazňuje, že zaistené peňažné prostriedky a zaistené zaknihované cenné papiere nie sú nástrojmi trestnej činnosti alebo výnosom z trestnej činnosti.

3.1. Sťažovateľ taktiež namieta, že v uznesení krajskej prokuratúry je zamietnutie jeho žiadostí o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov a zaknihovaných cenných papierov odôvodnené aj tým, že sťažovateľ je trestne stíhaný za trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest prepadnutia majetku, ktorý postihuje celý majetok sťažovateľa. V tejto súvislosti uviedol, že krajská prokuratúra argumentovala možnosťou uloženia trestu prepadnutia majetku sťažovateľovi arbitrárne, keďže možnosť uloženia trestu prepadnutia majetku je dôvodom na zaistenie majetku na účely výkonu trestu prepadnutia majetku podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku, avšak sťažovateľovi neboli

peňažné prostriedky a zaknihované cenné papiere zaistené podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku, ale podľa § 95 a nasl. Trestného poriadku, resp. podľa § 96 a nasl. Trestného poriadku.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho označených práv napadnutým uznesením generálnej prokuratúry, zrušil uznesenie krajskej prokuratúry a napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutým uznesením generálnej prokuratúry. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že generálna prokuratúra napadnutým uznesením arbitrárne zamietla jeho sťažnosť proti uzneseniu krajskej prokuratúry, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o zrušenie príkazu na zaistenie peňažných prostriedkov a žiadosť o zrušenie príkazu na zaistenie zaknihovaných cenných papierov.

6. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7.1. Na tomto mieste ústavný súd v prvom rade z hľadiska posúdenia prípustnosti ústavnej sťažnosti konštatuje, že možné porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré patrí obvinenému v predsúdnom trestnom konaní (ako aj porušenie s týmto právom ostatných vecne súvisiacich základných práv), je v reťazci subsidiarity preskúmané (okrem samotného predsúdneho konania, kde je jeho garantom prokurátor) prostredníctvom korekčných procesných mechanizmov v súdnom konaní (teda využitím práva na súdnu ochranu), keď k uznaniu viny zo spáchania trestného činu môže dôjsť len v súdnom konaní. Taká právomoc predchádza právomoci ústavného súdu s výnimkou odňatia osobnej slobody väzbou, prípadne generálneho majetkovo-invazívneho opatrenia (zaistenie majetku obvineného), resp. prieskumu porušenia základných práv rozhodnutiami a opatreniami v trestnom konaní proti osobám, ktoré nie sú v tomto konaní obvinenými (IV. ÚS 212/2022). Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že ústavná sťažnosť sťažovateľa namietajúca porušenie jeho práv v predsúdnom trestnom konaní je prípustná, keďže sa týka invazívneho opatrenia do majetkovej sféry sťažovateľa, a to zaistenia peňažných prostriedkov sťažovateľa, resp. zaistenia zaknihovaných cenných papierov sťažovateľa.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

11. Ústavný súd už uviedol, že ústavnoprávny prieskum zaistenia peňažných prostriedkov sa v podstate sústreďuje len na tie prípadné pochybenia, v dôsledku ktorých by pre také rozhodnutie chýbal zákonný základ alebo by zjavne nemohlo viesť k naplneniu účelu, ktorý ním má byť dosiahnutý, alebo by v ňom bolo možné vidieť svojvôľu z iného dôvodu. Predmetom tohto prieskumu môže byť aj procesný postup, ktorý zaisteniu peňažných prostriedkov predchádzal (I. ÚS 122/2018, IV. ÚS 602/2021).

12. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením generálnej prokuratúry, ktorým zamietla sťažovateľovu sťažnosť proti uzneseniu krajskej prokuratúry. V predmetnej veci išlo o zaistenie peňažných prostriedkov podľa § 95 a nasl. Trestného poriadku a zaistenie zaknihovaných cenných papierov podľa § 96 Trestného poriadku, pričom krajská prokuratúra rozhodovala o žiadosti sťažovateľa podľa § 95 ods. 8 a § 96 ods. 6 Trestného poriadku v rámci periodického prieskumu odôvodnenosti uvedených zaistovacích inštitútov.

13. Podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku ak skutočnosti nasvedčujú tomu, že peňažné prostriedky na účte v banke alebo pobočke zahraničnej banky alebo iné peňažné prostriedky sú nástrojom trestnej činnosti alebo výnosom z trestnej činnosti, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz, aby peňažné prostriedky boli zaistené. Príkaz na zaistenie podľa prvej vety sa môže týkať aj peňažných prostriedkov dodatočne došlých na tento účet vrátane príslušenstva, ak sa dôvod zaistenia vzťahuje aj na ne.

13.1. Podľa § 95 ods. 8 Trestného poriadku osoba, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takej žiadosti musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná.

13.2. Podľa § 96 ods. 1 Trestného poriadku ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že zaknihovaný cenný papier je nástrojom trestnej činnosti alebo výnosom z trestnej činnosti, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz na registráciu pozastavenia práva nakladať s cenným papierom.

13.3. Podľa § 96 ods. 6 Trestného poriadku majiteľ zaknihovaného cenného papiera, ktorý bol zaistený, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takejto žiadosti musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak bola žiadosť zamietnutá, majiteľ zaknihovaného cenného papiera ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná.

13.4. Podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý vzhľadom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor majetok obvineného zaistiť. Súd zaistí majetok obvineného vždy, ak uložil trest prepadnutia majetku rozsudkom, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Pri zaistení majetku obvineného sa postupuje primerane podľa § 50 ods. 2 a 3, § 89a a § 90, § 94 až § 96g a § 98a. Po vyhlásení konkurzu sa pri výkone trestu prepadnutia majetku postupuje podľa osobitného predpisu upravujúceho konkurzné konanie; prevzatím majetku správcom konkurznej podstaty zaistenie zaniká.

14. V odôvodnení napadnutého uznesenia generálna prokuratúra v podstatnom uviedla, že podľa jej názoru boli splnené všetky zákonné podmienky na zamietnutie žiadosti sťažovateľa o zrušenie príkazov na zaistenie peňažných prostriedkov a žiadosti sťažovateľa o zrušenie príkazu na zaistenie zaknihovaných cenných papierov.

14.1. Generálna prokuratúra následne formulovala vlastnú právnu argumentáciu, pričom poukázala na skutok, ktorého spáchanie sa sťažovateľovi kladie za vinu, prihliadla aj na dôkazy vykonané po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré podľa nej nerozptyľujú dôvodnosť podozrenia zo spáchania tejto trestnej činnosti. Zároveň poukázala na to, že sťažovateľ je stíhaný pre majetkový trestný čin, ktorým mal poškodenému spôsobiť škodu veľkého rozsahu, ktorá v celkovej sume 1 541 704,57 eur niekoľkonásobne prevyšuje jej spodnú hranicu, pričom škoda bola spôsobená subjektu, ktorý vykonáva verejné zdravotné poistenie a hospodári so zdrojmi verejného zdravotného poistenia.

14.2. K námietke sťažovateľa, že ani z jedného dôkazu nevyplýva, že zaistené peňažné prostriedky a zaistené zaknihované cenné papiere sú nástrojom trestnej činnosti alebo výnosom z trestnej činnosti, generálna prokuratúra uviedla, že k zaisteniu peňažných prostriedkov a zaisteniu zaknihovaných cenných papierov došlo až po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia, pričom išlo o majetok sťažovateľa, teda osoby dôvodne podozrivej zo spáchania obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona. Peňažné prostriedky, ako aj zaknihované cenné papiere zostávajú napriek ich zaisteniu naďalej vo vlastníctve sťažovateľa. Hoci ich zaistením došlo k zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľa, sledoval tento zásah legitímny cieľ všeobecného záujmu (v najvšeobecnejšej rovine zabránenie nakladania s výnosmi z trestnej činnosti) a bol účinený v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku. Generálna prokuratúra konštatovala, že vzhľadom na dočasnú zaistenia peňažných prostriedkov a zaknihovaných cenných papierov sa na samotný účel zaistenia akceptuje, že na zaistenie v okolnostiach danej veci postačí rozumná pravdepodobnosť, že peňažné prostriedky a zaknihované cenné papiere mohli byť výnosom z trestnej činnosti, a nie istota, pričom podľa názoru generálnej prokuratúry takáto rozumná pravdepodobnosť tu bola daná a naďalej aj pretrváva. Podľa názoru generálnej prokuratúry krajská prokuratúra logicky dospela k záveru, že skutočnosti nasvedčujú tomu, že zaistené majetkové hodnoty mohli byť výnosom z trestnej činnosti. Sťažovateľ je trestne stíhaný pre závažný majetkový trestný čin spočívajúci v tom, že súhlasnými stanoviskami s uzatvorením dodatkov k existujúcej zmluve jednej zmluvnej strane (poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni) spôsobil škodu vo veľkom rozsahu a súčasne druhej zmluvnej strane (spoločnosti CPKSB, s. r. o.) tým, že zvyšoval cenu úhrady za zdravotný úkon pod predmetným kódom a zvyšoval počet pracovísk spoločnosti CPKSB, s. r. o., zabezpečil neoprávnenú výhodu vo vzťahu k iným poskytovateľom ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorí nemali zazmluvnený kód [REDACTED]. Zazmluvnením tohto kódu výrazne vzrástli celkové príjmy spoločnosti CPKSB, s. r. o., v inkriminovanom období. Podľa názoru generálnej prokuratúry je dané dôvodné podozrenie, že takéto konanie zo strany sťažovateľa nebolo vykonávané nezištne a že zaistené majetkové hodnoty sťažovateľa môžu byť odmenou za stíhanú trestnú činnosť. Finančným vyšetrovaním bol ustálený majetok sťažovateľa, pričom len časť z neho, a to peňažné prostriedky na účtoch a cenné papiere, bola príkazmi prokurátora krajskej prokuratúry zaistená. Generálna prokuratúra konštatovala, že prokurátor krajskej prokuratúry správne poukázal na to, že predmetný

majetok začal sťažovateľ nadobúdať v čase páchania skutku a po ňom, čo je preukázané predovšetkým pri nákupe cenných papierov, a to z pohľadu vynaloženého objemu finančných prostriedkov na ich nákup. Pred obdobím, keď bol sťažovateľ generálnym riaditeľom poškodenej, išlo zväčša o pravidelné menšie sumy, avšak počas obdobia, keď bol sťažovateľ generálnym riaditeľom poškodenej, išlo už o objemovo väčšie jednorazové nákupy, ktoré nemohli zodpovedať legálnemu príjmu sťažovateľa. K tvrdeniu sťažovateľa, že peňažné prostriedky nadobudol z pôžičiek, generálna prokuratúra uviedla, že pôžičky boli poskytnuté obchodnými spoločnosťami, v ktorých je sťažovateľ konateľom a vlastníkom obchodných podielov, čiže ide o zmluvné vzťahy medzi majetkovo spriaznenými osobami.

14.3. Nadväzujúc na uvedené, generálna prokuratúra uviedla, že pri skúmaní primeranosti zásahu do vlastníckeho práva prihliadala aj na časový odstup od vykonania zaist'ovacích úkonov, pričom dospela k záveru, že niekoľkomesačné zaistenie časti majetku osoby, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin, za situácie, keď vykonaným dokazovaním nedošlo k oslabeniu rozumnej pravdepodobnosti, že by peňažné prostriedky a zaknihované cenné papiere mohli byť výnosom z trestnej činnosti, nepovažuje za neproporcionálne. Generálna prokuratúra konštatovala, že zaistenie bolo dostatočne odôvodnené konkrétnymi zistenými skutočnosťami, ktoré naďalej pretrvávajú v rovine pravdepodobnosti, čiže dôvody na zaistenie nepominuli, a preto nie je daný dôvod na zrušenie zaistenia. Podľa názoru generálnej prokuratúry pritom negatívne dôsledky zaistenia peňažných prostriedkov na účtoch sťažovateľa a zaistenia cenných papierov neprevážili nad pozitívom, ktorým je ochrana verejného záujmu, a účel zaistenia je realizovaný prostriedkami, ktoré je možné v súčasnosti považovať za adekvátne. A teda je naplnené nielen kritérium vhodnosti a potrebnosti zaistenia, ale aj kritérium primeranosti použitia trestnoprávných prostriedkov vedúcich k žiadanému cieľu a účelu zaistenia.

14.4. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že krajská prokuratúra odôvodnila zamietnutie jeho žiadostí o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov a zrušenie zaistenia zaknihovaných cenných papierov aj tým, že sťažovateľ je trestne stíhaný za trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest prepadnutia majetku, generálna prokuratúra v napadnutom uznesení uviedla, že krajská prokuratúra neargumentovala výlučne touto skutočnosťou.

14.5. Nad rámec sťažnostných námietok sťažovateľa generálna prokuratúra venovala pozornosť aj zákonom stanoveným dôvodom neprípustnosti zaistenia peňažných prostriedkov podľa § 95 ods. 4 Trestného poriadku, pričom ich naplnenie nezistila – z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že sťažovateľ nemá žiadnu zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať inú osobu, taktiež je zrejmé, že sťažovateľ má ďalší bankový účet, na ktorom neboli zaistené peňažné prostriedky, a súčasne je vlastníkom viacerých obchodných spoločností, ako aj ich konateľom, čiže disponuje peňažnými prostriedkami na uspokojovanie nevyhnutných životných potrieb.

14.6. Vychádzajúc z uvedeného, generálna prokuratúra v zhode s právnym názorom krajskej prokuratúry dospela k záveru, že v aktuálnom štádiu prípravného konania naďalej pretrváva dôvodné podozrenie, že zaistené peňažné prostriedky a zaistené zaknihované cenné papiere sú výnosom z trestnej činnosti páchanej pravdepodobne sťažovateľom.

15. Napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a právne závery ňou vyslovené v napadnutom uznesení je nutné považovať

za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Generálna prokuratúra sa sťažnosťou sťažovateľa riadne zaoberala a svoje rozhodnutie dostatočne a logicky odôvodnila aj s uvedením konkrétnych dôvodov, pričom ho založila na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na zamietnutie sťažnosti generálnou prokuratúrou. Ústavný súd preto napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry považuje za legitímne a právne akceptovateľné.

15.1. V odôvodnení napadnutého uznesenia generálna prokuratúra poukázala na povahu trestného činu, ktorého spáchanie sa sťažovateľovi kladie za vinu (udeľovanie súhlasných stanovísk, nakladanie s majetkom poškodenej), poukázala tiež na bližšiu povahu skutku (postupné zvyšovanie cien úhrad za zdravotný úkon pod predmetným kódom uhrádzaný konkrétnemu poskytovateľovi a zvyšovanie počtu pracovísk tohto poskytovateľa), ktorý sťažovateľ zrejme nerealizoval nezištne. V tomto kontexte poukázala na nadobúdanie peňažných prostriedkov, ktoré spadá do inkriminovaného obdobia (výkon funkcie u poškodenej). Vo vzťahu k cenným papierom generálna prokuratúra poukázala na ich pravidelné nadobúdanie v menších objemoch sťažovateľom (obdobie pred výkonom funkcie u poškodenej) a na zmenu v spôsobe ich nadobúdania (v čase výkonu funkcie u poškodenej) smerom k opakovaným jednorazovým nákupom vo vyšších objemoch presahujúcich legálne príjmy sťažovateľa. Generálna prokuratúra sa vysporiadala aj s námietkou sťažovateľa o nadobudnutí peňažných prostriedkov pôžičkami (zmluvy medzi spriaznenými osobami).

15.2. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že krajská prokuratúra v uznesení zo 17. mája 2022 arbitrárne odôvodnila zamietnutie jeho žiadostí o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov a zrušenie zaistenia zaknihovaných cenných papierov aj tým, že sťažovateľ je trestne stíhaný za trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest prepadnutia majetku, ústavný konštatuje, že možno prisvedčiť názoru sťažovateľa, že tento argument krajskej prokuratúry je arbitrárny. Sťažovateľ v tejto súvislosti správne poukazuje na to, že k zaisteniu jeho peňažných prostriedkov a zaknihovaných cenných papierov nedošlo na základe § 425 Trestného poriadku, ale na základe § 95 a § 96 Trestného poriadku, ktoré (na rozdiel od zaistenia majetku na základe § 425 Trestného poriadku) nepredpokladajú ako dôvod na zaistenie majetku len samotnú skutočnosť, že u obvineného je možnosť uloženia trestu prepadnutia majetku. Ústavný súd na druhej strane zároveň poukazuje na to, že generálna prokuratúra v napadnutom uznesení vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa správne uviedla, že prokurátor krajskej prokuratúry neargumentoval výlučne touto skutočnosťou (z celkovo deviatich strán uznesenia krajskej prokuratúry je tento argument zhrnutý v jedinom odseku, pozn.), pričom z napadnutého uznesenia generálnej prokuratúry ani nevyplýva, že by aj samotná generálna prokuratúra odôvodňovala zamietnutie sťažnosti sťažovateľa tým, že sťažovateľ je trestne stíhaný za trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest prepadnutia majetku.

16. Odôvodnenie napadnutého uznesenia generálnej prokuratúry dostatočne odôvodňuje opodstatnenosť ďalšieho trvania zaistenia špecifikovaných majetkových hodnôt a z tohto odôvodnenia možno identifikovať, že sa primerane realizuje účel predmetných zaistovacích inštitútov (okrem iných zaistenie možného výnosu z trestnej činnosti, odňatie práva disponovať zaistenými majetkovými hodnotami). Odôvodnenie napadnutého uznesenia generálnej prokuratúry

tak podľa ústavného súdu predstavuje dostatočný základ na jeho výrok, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajskej prokuratúry. Právne závery generálnej prokuratúry nemožno považovať za arbitrárne, t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone, resp. popierali by podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Trestného poriadku. Napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry má teda zákonný podklad, vedie k naplneniu účelu aplikovaných zaisťovacích inštitútov, pričom ústavný súd neidentifikoval prejavy svojvôle v rozhodovaní generálnej prokuratúry.

16.1. Argumentácia sťažovateľa vyjadruje len nespokojnosť s napadnutým uznesením generálnej prokuratúry a vo svojej podstate len sleduje dosiahnutie zmeny napadnutého uznesenia generálnej prokuratúry. Táto skutočnosť však nemôže automaticky viesť k záveru o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. že medzi sťažovateľom napadnutým uznesením generálnej prokuratúry na jednej strane a obsahom tohto základného práva na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

18. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením generálnej prokuratúry, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom. Generálna prokuratúra nemá postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktnie ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie vecí (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

18.1. Tento článok dohovoru nie je na napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry aplikovateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy:

19. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že napadnutým uznesením generálnej prokuratúry bolo porušené aj jeho základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu týchto práv, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

19.1. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením generálnej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd pre úplnosť uvádza, že zaistenie špecifikovaných majetkových hodnôt (peňažné prostriedky, zaknihované cenné papiere) nepochybne predstavuje zásah do právneho postavenia sťažovateľa (do jeho majetkovej sféry). Možno však konštatovať, že k tomuto zásahu došlo na podklade zákonných dôvodov bez prvkov svojvôle, preto nejde o ústavne neprípustný zásah do majetkovej sféry sťažovateľa. K argumentácii sťažovateľa je tiež nutné dodať, že v predmetnom prípade nejde o uloženie trestu prepadnutia majetku, ale o procesný zaisťovací inštitút predbežného (dočasného) charakteru, ktorý sa navyše netýka celého majetku sťažovateľa.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu